

Sual – Cavab

Sual 1: Təhsil tələbə kreditinin əhatə dairəsi necədir və hansı tələbələr müraciət edə bilərlər?

Cavab: Azərbaycan Respublikasında rəsmi olaraq fəaliyyət göstərən **dövlət və özəl** təhsil müəssisələrində ali təhsil pilləsinin **bakalavriat** (əsas (baza ali) tibb təhsili) və **magistratura** (rezidentura), **orta ixtisas** təhsili pilləsində və peşə təhsili pilləsinin **texniki peşə və yüksək texniki peşə** təhsili səviyyələrində, **normativ** təhsil müddətində **əyani** təhsil alan və əvvəlki semestrin nəticələri üzrə **akademik borcu olmayan** Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları.

Sual 2: TTK-nin hansı növləri vardır?

Cavab: **Sosial** (illik 2%) və **Standart** (illik 6%).

*Təhsil göstəricilərinə əsasən güzəşt hüququ əldə etdikdə 0% (faizsiz)

<https://e-ttkf.edu.az/Account/CreditCalculator>

Sual 3: Hansı tələbələr **Sosial TTK**-dən istifadə etmək hüququna malikdirlər?

Cavab: 1. Ünvanlı dövlət sosial yardımı alan ailələrin üzvləri;

2. Orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına görə (3-cü qrup) əlilliyi olanlar;

3. Ailə başçısını itirməyə görə əmək pensiyası alanlar;

4. Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda döyüş əməliyyatlarında iştirak edərək "Müharibə veterani" adı almış şəxslər;

3. Hər iki valideyni (tək valideyni olduqda isə həmin şəxs):

- orqanizmin funksiyalarının 61-100 faiz pozulmasına görə (1 və ya 2-ci qrup) əlilliyi olanlar;

- işsiz kimi rəsmi qeydiyyatlıdırsa;

- yaşa görə əmək pensiyası alırsa;

- yaşa görə sosial müavinət alırsa.

Qeyd: TTK-nin veriləcəyi semestrdən əvvəlki semestr (yarımil) üzrə hər hansı bir fənn (modul) üzrə tələbənin akademik borcu olmamalıdır.

Sual 4: Hansı tələbələr **Standart TTK**-dən istifadə etmək hüququna malikdirlər?

Cavab: Sosial TTK almaq üçün müvafiq statuslara malik olmadığı təqdirdə, aşağıdakı hər iki şərti təmin edən tələbələr:

1. Birinci tədris ilinin ilk semestri üçün qəbul imtahanında toplanan balın təsdiq edilmiş minimum həddindən yuxarı bala (*bax 5-ci suala*), növbəti semestrlərdə isə ÜOMG-si 71 və yuxarı bala malik olmalı;

2. İllik təhsil haqqı xərcinin ən azı 20 faizini ödəməli.

Qeyd: TTK-nin veriləcəyi semestrdən əvvəlki semestr (yarımil) üzrə hər hansı bir fənn (modul) üzrə tələbənin akademik borcu olmamalıdır.

Sual 5: Birinci tədris ilinin ilk semestri üçün tələbələrin standart TTK almaq hüququnu müəyyən edən qəbul imtahanında toplanan minimal həddi neçə baldır?

Cavab:

- Bakalavriat səviyyəsi üçün **250**;
(*xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisaslara daxil olan tələbələrə münasibətdə – 100 bal*)
- Magistratura səviyyəsi üçün **50**;
- Subbakalavriat səviyyəsi üçün **110**.

Sual 6: Tələbə hər semestr üçün hansı məbləğdə TTK ala biləcək?

Cavab: Təhsil müəssisəsindəki həmin ixtisas üçün rəsmi qaydada təsdiq edilmiş illik təhsil haqqı məbləğinin bir semestr üçün olan miqdarında:

Məsələn, tələbənin illik təhsil haqqı 2000 manatdırsa,

Sosial TTK üzrə:

- Birinci semestr 1000 (2000/2) manat kredit ayrılacaq;
- İkinci semestr 1000 (2000/2) manat kredit ayrılacaq.

Standart TTK üzrə:

- Birinci semestr 600 (2000/2-2000*20%) manat kredit ayrılacaq;
- İkinci semestr 1000 (2000/2) manat kredit ayrılacaq;

*Təhsil krediti kalkulyatoru: <https://e-ttkf.edu.az/account/CreditCalculator>

Qeyd: Semestr üzrə sosial TTK alan tələbənin özünün ödədiyi təhsil haqqı tam məbləğdə, standart TTK alan tələbənin isə illik təhsil haqqının 20 faizindən artıq olan hissəsi təhsil müəssisəsi tərəfindən tələbəyə geri qaytarıla və ya növbəti semestr üçün transfer edilə bilər.

Sual 7: TTK hansı müddətə verilir?

Cavab: Bu müddət tələbənin cari təhsil səviyyəsindən, Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarı ilə verilən güzəşt və möhlət (*bax 9-10-cu suallara*) dövrlərindən asılıdır.

Məsələn, bakalavriat səviyyəsində 14-22 il, magistratura səviyyəsində 12-18 il, orta ixtisas və peşə təhsili pillələrində isə 12-19 il ola bilər.

Sual 8: Tələbə təhsil krediti aldıqdan sonra hansı dövrlərdə ondan kredit geri istənilmir və faiz hesablanmır?

Cavab: Əyani təhsil aldığı dövr, güzəşt dövrü və möhlət (*bax 9-10-cu suallara*) müddətlərində.

Sual 9: Tələbə TTK-nı məzun olduqdan dərhal sonra qaytarmalıdır?

Cavab: TTK-nın qaytarılması üçün tələbəyə məzun olduqdan sonra əmək fəaliyyəti ilə və ya sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün 2 il vaxt verilir. Bu dövr güzəşt dövrü adlanır və

həmin dövrdə borcalanın əmək və ya sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olduğu müəyyən edilməzsə məzundan TTK-nin qaytarılması tələb olunmur və faizlər hesablanmır.

Sual 10: Möhlət hansı hallarda və müddətə verilir?

Cavab: TTK-nin qaytarılması dövründə aşağıdakı hallar baş verərsə, TTK-nin qaytarılmasına möhlət verilir və kredit müqaviləsinin müddəti həmin müddət qədər uzadılır:

- yuxarı təhsil səviyyəsində əyani təhsil;
- həqiqi hərbi xidmət dövrü;
- məhkumluq (4 ildən çox olmayaraq azadlıqdan məhrumetmə və ya azadlığın məhdudlaşdırılması);
- işləyən borcalana münasibətdə hamiləliyə və doğuma görə və uşağının üç yaşı tamam olanadək ona qulluq etməkdən ötrü qismən ödənişli sosial məzuniyyətdə olduğu müddət;
- orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə və 18 yaşınadək əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərə qulluq müddəti.

Sual 11: Təhsil kreditlərində hansı tələbələr üçün və nə kimi güzəştlər nəzərdə tutulub?

Cavab: Kredite görə faizlərin hesablanmasında və kreditin qaytarılmasında təhsilin nəticələrindən asılı olaraq tətbiq edilən güzəştlər tələbənin təhsil göstəricilərindən asılıdır.

Belə ki:

- Sosial növdə ÜOMG-si 71, Standart növdə isə 91 bal və yuxarı olan tələbələrə həmin semestr üçün götürdüyü kreditə görə faiz hesablanmır;
- Təhsilin normativ müddətində bütün tədris semestrlərində ÜOMG-si 91 bal və yuxarı olan tələbələr aldığı Sosial TTK-nin 50 faizi, Standart TTK-nin isə 25 faizi hissəsinin geri ödənişindən azad olunur.

*Bu güzəştlər ilkin bağlanmış müqavilələrə müvafiq olaraq, semestrin və təhsil səviyyəsinin sonunda tətbiq edilir.

Sual 12: TTK verilən zaman Bank tərəfindən əlavə öhdəliklər tələb olunurmu, keçmiş kredit tarixçəsinin təsiri varmı?

Cavab: TTK verilən zaman girov və zəmanət tələb olunmur və tələbənin əvvəlki kredit tarixçəsinə baxılmır.

Sual 13: Məzunun güzəşt dövrü bitməmiş əmək və ya sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olduğu müəyyən edilərsə, TTK üzrə öhdəliklər aktivləşir?

Cavab: Bəli, Məzunun güzəşt dövrü bitməmiş əmək və ya sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olduğu müəyyən edilərsə, onun kreditlərinin qaytarılması öhdəliyi bu fəaliyyətin başladığı tarixdən yaranır.

Sual 14: Borcalan hansı hallardan sığortalanır və TTK üzrə sığorta haqqının hesablanması və ödənilməsi necə həyata keçirilir?

Cavab: Borcalan ölüm və əmək qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsi (əlillik) hallarından sığortalanır. Kreditin ümumi məbləğinə 2.5 faiz sığorta haqqı hesablanır və həmin məbləğ TTK məbləğinə əlavə olunaraq kredit məbləği ilə eyni müddətdə hissələrlə ödənilir. Bu hallardan hər-hansı biri baş verərsə alınmış kreditin geri ödənilməsi borcalandan tələb olunmur və həmin məbləğ sığortaçı tərəfindən ödənilir.

Sual 15: Tələbələr TTK almaq üçün ilk olaraq nə etməlidirlər?

Cavab: Tələbə istənilən notariat ofisinə yaxınlaşaraq təhsil krediti müqaviləsinin bağlanması ilə bağlı bir sıra razılıqlarını (*aidiyyəti qurumlarının informasiya sistemlərindən və ehtiyatlarından sorğu edərək məlumatlarının əldə edilməsinə dair*) təsdiq etmək üçün müraciət etməlidir (yaşı 18-dən kiçik olduqda valideynləri və ya himayəçisi ilə birlikdə).

*Bu ərizə növbəti müraciətlər üçün də istifadə edilə bilər.

Sual 16: Tələbələr <https://e-ttkf.edu.az/> portalında TTK sistemine necə daxil ola bilərlər?

Cavab: Sistemə giriş notarial **Ərizə nömrəsi** və **ASAN Login** sistemi ilə mümkündür.

*ASAN Login üçün qeydiyyat linki: <https://asanlogin.my.gov.az/auth/with-pin?origin=&openSignUp=9>

Sual 17: TTKF portalında tələbələrin müraciətləri hansı ardıcılıqla emal edilir?

Cavab: Tələbə razılıq ərizəsi alıb portala daxil olduqdan sonra:

1-ci addım: Tələbənin daxil etdiyi təhsil məlumatları təhsil müəssisəsi tərəfindən doğruluğu təsdiqlənir.

2-ci addım: Sistem tələbənin və valideynlərinin şəxsiyyət vəsiqələrinin FİN kodları əsasında müvafiq bazalarda axtarış edərək, sosial statusların olmasını yoxlayır.

3-cü addım: Yuxarıdakı emal nəticələri TTK şərtlərinə uyğun gəldiyi halda, tələbənin razılığı alınaraq müvəkkil banka məlumat ötürülür. (əks halda bax 18-ci suala)

4-cü addım: Tələbə ilə müvəkkil bank arasında onlayn kredit rəsmiləşməsi baş tutur və təhsil haqqı təhsil müəssisəsinə köçürülür.

Sual 18: Tələbə TTK üçün müraciətin statusu və TTK-nın verilməsi ilə bağlı prosesləri necə izləmək imkanına malikdir?

Cavab: Tələbə müraciətin statusu və kreditin verilməsi ilə bağlı hər bir status dəyişikliyi barədə SMS alır və portalda müraciətin izlənməsi bölməsində statuslarla ətraflı tanış ola bilər.

Sual 19: Tələbə TTK ilə bağlı imtina aldıqda və ya hansısa sualı yarandıqda hara müraciət etməlidir?

Cavab: Tələbələr elan dövrü ərzində imtina səbəbini aradan qaldırıdıqdan sonra sistemə təkrar müraciət edə bilərlər. Əlaqə üçün isə <https://e-ttkf.edu.az/> portalının əlaqə bölməsinə müraciət edə bilərlər.

Sual 20: Bank tərəfindən TTK rəsmiləşdirilməsi hansı qaydada həyata keçirilir?

Cavab: TTK rəsmiləşdirilməsi elektron formada, məsafədən həyata keçirilir. Kredit almaq hüququ olan tələbənin ilkin müraciət zamanı qeyd etdiyi mobil nömrəyə bank tərəfindən SMS vasitəsilə link və birdəfəlik şifrə (OTP) göndərilir. Tələbə linkə keçid etdikdən sonra birdəfəlik şifrəni (OTP) daxil edir və bu zaman müvəkkil bankın üz tanıma sistemi işə düşür və müştəri eyniləşdirilir. Tələbə sistemdə müvafiq məlumatları təsdiq etdikdən sonra kredit müqaviləsi və kreditin sığorta müqaviləsi rəsmiləşdirilir.

Video təlimat: <https://www.youtube.com/watch?v=eLlssgGXg5I>

Sual 21: Əmək müqaviləsi ilə işləyən və ya sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan, lakin ödəniş cədvəlinə uyğun TTK-ni qaytarmayan şəxslərdən TTK üzrə ödənişlər necə tutulacaqdır?

Cavab: Əmək müqaviləsi ilə işləyən və ya sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan, lakin ödəniş cədvəlinə uyğun TTK-ni qaytarmayan şəxslərdən TTK üzrə ödənişlər əməkhaqqından və ya digər gəlirlərindən Nazirlər Kabinetinin 24.07.2021-ci il, 226№-li Qərarı ilə müəyyən edilmiş qaydada tutulacaq.

Sual 22: Təhsil haqqı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilən (məcburi köçkün, şəhid ailəsi, əlil və s.) tələbələrə TTK verilə bilər?

Cavab: Təhsil haqqı dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilən (məcburi köçkün, şəhid ailəsi, əlil və s.) tələbələrin TTK almaq hüquqları yoxdur.

Sual 23: Təhsil Tələbə Krediti rəsmiləşəndə əlavə bank xərcləri varmı (məsələn: köçürmə və kredit üzrə komissiyalar və s) ?

Cavab: Təhsil Tələbə Krediti üzrə əlavə bank xərci və ya komissiya yoxdur.

Daha çox məlumat almaq üçün Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 24 iyul 2021-ci il tarixli 226 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Təhsil Tələbə Krediti Fondunun vəsaiti hesabına təhsil tələbə kreditlərinin verilməsi Qaydası" ilə aşağıdakı linkdən tanış ola bilərsiniz.

<https://edu.gov.az/uploads/Qaydalar/2021/NK-qerar-elave226.pdf>